

GALILEU I DARWIN COM A MODELS

Francisco Tomás

Tot al llarg del 2009 es duran a terme dues grans commemoracions: els dos-cents anys del naixement de Charles Darwin i els quatre-cents anys de les primeres observacions amb el telescopi de Galileo Galilei. Per això, el 2009 serà l'Any Darwin i l'Any Galileu (Any Internacional de l'Astronomia). Un bon moment per a reflexionar sobre l'obra d'aquests dos grans prohoms de la ciència, sobre què és el que els va distingir d'altres conreadors i per què els seus noms van indissolublement units al progrés de la humanitat.

Pense que tant Darwin com Galileu tenien moltes coses en comú. Els dos eren lliurepensadors, tan sols admetien com a cert allò que havien experimentat personalment (o allò que altres els havien demostrat empíricament que ho era), i mantenien al davant dels dogmes religiosos una actitud discreta però distant. Eren dos escèptics nats, que gaudien amb els plaers de la recerca –allò que el poeta Enzensberger denomina amb saviesa «els elixirs de la ciència». Tots dos tenien el mètode com a *modus operandi*: tant en l'obra de Galileu com en la de Darwin sobta la quantitat de detalls, d'observacions pròpies, de preguntes i experimentacions. Fins i tot Galileu va quedar-se cec a la vellesa, possiblement com a conseqüència de les seues observacions amb el telescopi.

Però també comparteixen el gust per la popularització de les seues troballes científiques. Tots dos són excel·lents divulgadors de la ciència, dos grandíssims escriptors. La prosa del *Diàleg sobre els dos grans sistemes del món: el ptolemaic i el copernicà* és excel·lent, com també ho és l'estil del *Viatge del Beagle* o de *L'origen de les espècies*. Galileu i Darwin es volen fer entendre, malden per guanyar-se la confiança dels seus lectors, per explicar-se i fer palès que al darrere

«AMB AQUESTA DECIDIDA INTENCIÓ DE PRESTAR SUPORT A LA DIFUSIÓ DE LA CIÈNCIA, S'HA TRIAT LA REVISTA 'MÈTODE' COM A REVISTA DE REFERÈNCIA DE LA XARXA LLUÍS VIVES»

© Miguel Lorenzo

del seu treball hi ha alguna cosa més que una recerca científica: hi ha una nova concepció del món i de la vida.

D'aquesta manera, mètode i divulgació són dos conceptes que van íntimament units a la biografia d'aquests dos grans investigadors. Exigència, rigor, comprovació, però també escriptura, estil, retòrica... Aquesta és la gran obra d'aquests pensadors, que hauria alhora de servir de model a tota la comunitat investigadora. No sols la recerca ha de ser una part cabdal de l'obra d'un professor universitari, sinó també el deler per divulgar-la, per fer-la accessible i suggerent als seus estudiants, i als lectors en general.

Des de la Universitat de València hem dedicat importants esforços a aquesta tasca de difondre la investigació que es realitza als nostres centres de recerca. Sens dubte, som una de les universitats que més recursos dedica a aquesta feina fonamental de la investigació: tant des de les pàgines de la revista MÈTODE, com des de la col·lecció de llibres «Sense Fronteres» o des de les nombroses activitats de la Càtedra de Divulgació de la Ciència. I amb aquesta decidida intenció de prestar suport a la difusió de la ciència, s'ha triat la revista MÈTODE com a revista de referència de la Xarxa Lluís Vives. La seua qualitat i originalitat, el seu disseny i la riquesa de continguts, han animat tots els rectors de la Xarxa Lluís Vives a destacar aquesta publicació i a donar-li suport. Com a rector de la Universitat de València, i com a impulsor d'aquesta revista, és un motiu d'orgull i de satisfacció. Estem segurs que tant Galileu com Darwin la llegirien amb curiositat. Tant de bo el 2009 també siga l'Any de MÈTODE. ☺

Francisco Tomás. Rector de la Universitat de València.